

BORSSZEM JANKÓ

LÁTOGATÁS.

— Ugy-é nem tetszik rám ösmerni, szerkesztő ur?

V—y. Bizony galambom, nem emlékszem . . .

— Pedig én vagyok ám az a tavalyi inség, akivel olyan vigan méltóztatott bujtogatni. Nagyon kihíztam a régi rongyaimból.

Korunk legendáiból.

BÉCSNEK városára leszállott az éjjel:
 A csönd és a homály terjeng rajta széjjel,
 Pihenésre dől le a városnak népe,
 Készülve a munkás a másnap élébe.
 Ki az ki még virraszt? — A rend éber öre,
 Az is szunyókálva ül a szögletköre;
 Szeme előtt sötét alakok, vágy árnyok
 Vonulnak rohanva. — Élők? Látományok? —
 A zsibbadó elme e kérdést forgatja,
 S bágyadtan elejtve feleletlen hagyja.
 S rohannak az árnyak . . .

A polgár ajtaja

Az éjnek évadján ime berobbana;
 Zárt hiába tett rá. A polgár fölretten, —
 Közelgnek az árnyak: . . kétségbeesetten
 Védrén a vagyonát, életét a polgár,
 Már segélyt kiáltna, s ime fegyvert fog már.
 De ideg-elgyötrő, elbódító méreg
 Locssan az arczába, — elhagyja a lélek,
 Elnémul az ajka, elsápad az arcza,
 A gazok röhögnek: nem köll kelni harcra,
 Ott áll védtelenül, az övük a vagyon,
 Kényelmesen lopnak, rabolnak szabadon.
 A törvény kutatja, kik voltak a gazok?
 S kiderül: ama nagy párt hivei azok,
 Mely a szabadságot magasztalva égig,
 Küzd érte.

Mi nálunk ilyen nem történik.

Magyarországon a nap fényesen ragyog,
 Nem is keresik az éj leplét a gazok,
 Foj- s vallásgyűlölség — ez a mérgek nekik,
 Ezt még össze nyomda-festékekkel keverik.
 Rágalom, hazugság, jók sértegetése —
 Ez jön bele még a bűzös keverékbe,
 Aztán sok ezerszer papirosra nyomva
 Szétküldik a mérget a birodalomba,
 S így kábítva el az agyat, okosságot,
 Gazul kirabolnak egy egész országot:
 Egy nemzetnek jog- és igazságérzetét,
 Szeplőtlen hírnevét, tiszta becsületét,
 Néhány rongy, nyomorúlt banknótára vágva.
 És ha azt kutatjuk: vajjon kik a gazok?
 Kiderül: ama nagy párt hivei azok,
 Mely a szabadságot magasztalja égig
 S küzd érte.

Mi nálunk im ilyen történik.

Apró hírek.

* **Podmaniczky báróról** mondják, hogy a nemzeti színházi rekonstrukcionális munkák befejezésekor elégtelenül így kiáltott fel: »*nihil deficit!*« Egy véletlenül jelen lévő szélsőbalog képviselő haza iramodik, hogy az 1883-ki költségvetésből kitorúlje azt a praeliminált 44,000 forintot, ami a »nemzeti színház« rovatában éktelenkedik.

* * *
 Δ **Egy fővárosunkban időző** francia hirlapíró úgy nyilatkozott, hogy a magyarok híres vendégszeretetét leginkább a fogadóknak és — a nemzeti színház műsorán tapasztalja.

* * *
 + **A dijkoszoruzott** bájos Kornélia, városligeti diadala után, ezt írta bele a naplójába: »Jöttem, láttam, győztem!«

UJ LAP.

(Mutatóanyag a „Feszítővas“ cz. f. é. szeptember közepén megjelenő éjilapból.)

Rendőri hírek.

⊥ **Tegnap éjjel** két serény munkásunkat, kik épen a nemzeti bank pinczében dolgoztak, egy csapat lovas rendőr megszalasztotta. A hallatlanul ritka s ép oly vakmerő támadás intézői ellen már megindult az erélyes nyomozás.

= **A Vörösmarty-utcában** tegnap délben vakmerő merényletnek voltunk tanui. F. K. fővárosi lakos tőle az időt tudakozó és tárczáját vizitáló két társunkra revolvert fogott. Csak hirtelen segítségnek köszönhetjük, hogy sikerült a gazembert ingóságaitól megszabadítani és — hogy kiabálásával el ne riassza az arra sétáló jó prédákat — a száját betömni, végre pedig gondos röpités által a szomszéd árokba helyezni, hogy ott a kiállott ijedséget kiheverhesse.

⊥ **Ritka napot** kell regisztrálnunk. Tegnap nem esett egyetlen egy lopás sem a főváros területén. Művelődünk: csupa betörés volt.

Börzeviczy W. M. élczei.

— Az én druzám a Móricz, megszünteti a lapját. Nagyon természetes: nem lelé honját e hazában. Hä, hä, hä! (Auch ein HONGelüchter!)

— Mindig és mindig az a kagal! Szeretném mondani annak a Verhovaynak, hogy: mach mir ka Gall mit dem kagal! De olyan ellensége még sem vagyok. (Bin ich nobl?)

— Thaisz főkapitány a csorbai tó mellől hirtelen megérkezett a fővárosba. Vajjon, a virágzó betörési sáisonban, nem talál-e itt is csorbát — rendőri reputációján? (Der Mann verdüent keumen bessern!)

— Én és az eszlári zsidógyerek miben hasonlítunk egymáshoz? Mind a ketten vagyunk Scharf Móriczok! (Pszszszsz! . . .)

A KÉT HONTALAN.

Diák ismeretek tára.

Terjeszti: Bukovay Absentius.

ki, mert immáron több az ügyvéd, mint a kutya.

— Csak furcsa biz az a német szó, hogy azt mondja: »Lump«, ha édes honi nyelvünkre fordul le, azt jelenti, hogy rongy. Nálunk pedig ebből papirost, — ebből megintlen bankót fabrikálnak. Azért hát méltán kíváncsi lehetek rá, vajlon a Sláger Bandiból holta után hány e z e r e s telik?

— Azt beszéli az én Jani bátyám, hogy akár ide, akár oda, — neki csak mégis »L e i b z s u r n á l j a « a »Független-

— Nagy dolog történt! János bátyám fia, a Jancsi gyerek, aki 1867-ben iratkozott be jogoncznak, mai napon meghozta az ügyvédi diplomáját. Volt is ennek öröme grand muri. Az öreg Szenczi (már hogy az édes apám) a fölött csodálkozott, hogy mai napság már a diplomát is rongyból fabrikált papirosra írják s azért nem is hitte azt igazinak. »Már pedig az nagyon is valódi«, vágom oda neki; »a kutya-bőr mai napság nem futja

ség.« Nekem is, mondja a Dolfi jogonc, s koczkákra metélve húzza ki a legujabb számot a zsebéből.

— Közeledik a szeptemberi drukk, még pedig nem is a Szidonbéli, hanem az egyetemi zöldasztalnál. Dosztigis vagyok már ugy azzal az egyházjoggal, hogy isten engem! — néha még a plebánosunkat is czvergli Dénesnek (Dyonisius exiguusnak) nézem.

*

Jó tanácsok a kis brudernek.

— Ha végig sétálsz a Kerepesi- Váczi- és Sugár-uton, két é n y-re vigyázz: az er é n y r e és az ersz é n y r e. Az első ott elveszteni könnyű, de az utóbbit ott megtalálni nehéz.

— Ha netalántán az érettségi bizonyítványodban a karambolázásból nincs klasszisod, ugy siess jelentkezni a Szidonban a 2 heti kurzusra, amit is szivességből Dákó Pista barátommal tartani fogunk. — Mert ezentul minden párbaj, kard és pisztoly helyett, nehogy életveszéllyel járjon, dákóval és biliárd golyóval fog kivívódni; s ha szóval vagy tettel fer is találád magad laufolni, ne busulj, az arejopagyus hitelbe is protegál.

— Ami a tanulmányokat s vizsgára való készülődést illeti, csak szorosan tartsad magad azon utasításokhoz, miket minden k o z á k szivesen fog osztani neked.

— A j o g o n c z a Szidonban készül kitünő erőket vezetése mellett; az egyház jogot például mindjárt belép-tével megismerni; a k ö z j o g o t megtanulja egy hónap alatt, s e szóban nyer megtestesülést: a u f s c h r e i b e n! De azután következik a k ö t e l m i j o g: a c z a h l e n!

*

Az antisemita Heine.

Ez a cikk eredetileg a »Függetlenség«-nek volt szánva, de jeles lapársunk azt komolysága miatt nem közölhetvén, szives volt nekünk átengedni.

Mi persze tartózkodunk minden bővebb magyarázattól s a tudós irodalombuvárnak engedjük át a szót.

*

A keresztség mégis haszonnal jár. A faji tulajdonságokat az a vizsepp némelykor teljesen lemossa, főleg a zsidóról néha leöblíti a rászármazott piszkot s a velejáró büzt is, mint ezt a dicső Eisenmengernél tapasztaljuk, ki maga szintén zsidó volt, de később kitérvén, a leghatalmasabb antisemitává lett, mert jól ismeré ocsmány fajának minden galádságait, minél fogva a legélesebben tudta azokat megvilágítani.

Ha egy-egy elmében forog még fön kétség az iránt, valjon a tizza-eszlári sakter csakugyan megölte-e Solymosi Esztert, — fanatikus szertartási okokból-e vagy galád rablógyilkolásból, az itt számba nem jöhet — ha akadna még valaki, aki a mi alapos gyanunkat, bizonyosságnál erősb tudnivalésünket nem tenné a magáévá: a Heine autoritása bizonyára a mi felfogásunkhoz fogja téríteni.

Ime a »Disputation« című költeményének egyik strófája:

*Judenvolk, ihr seid Hyänen,
Wölfe, Schakal's, die in Gräbern
Wühlen, um der Todten Leichnam
Blutfraszgierig aufzustöbern.*

Valóban, csak a költő látnoki ihlettsége pillantá meg e versszakban a 40 évvel később bekövetkezett holttest-csempészetet. És ott áll az a fölötte jellemző szó: »blutfraszgierig«, melyet csakis a rituális vérvevésre lehet vonatkoztatni.

Persze, hogy erre a Csernátöny et consortes táborában egy rettentő Jehowaigeschrien fog felharsogni az égére; de bizva az uristen jó izlésében s keresztényi voltában, e felekezeti orditmány oda föl nem fog hatni.

Hogy mi véleménynyel van Heine a zsidókról, az ő régi hitsorsosairól, bizonyítják a következő sorok:

*Ihr seid Vipern und Blindschleichen,
Klapperschlangen, gift'ge Kröten,
Ottern, Nattern . . . . .*

Ami a rituális vérvevest illeti, a legvilágosabban szól mellette a zsidóviselt költő, amidőn így kiált föl:

*Also lockend sprach der Rabbi *)
Lockend, ködernd, heimlich schmunzelnd,
Und die Juden schwangen schon
Ihre Messer wonnegrunzelnd,
Um als Sieger zu scalpieren
Die verfallenen Vorhüte.*

Ez ugyan közvetlenül Eszterre nem illik, de bizonyára így jár a boldogtalan hajadon, ha fiunak születik. Am kételkedjék még valaki, ha ráviszi a lelke.

*) T. i. a sakter.

Hogy maga Kossuth apánk, a tévelygés egy pillanatában — hiszen ah! a nagy hazafit mégis csak megviseli az a 80 év! — nem látja tisztának a zsidó sakter véres magaviseletét (amit különben magunk sem cselekszünk) az a sejtelmes tényárnyak rendíthetetlen sziklájára épült hajlami meggyőződésünket nem ingathatja meg. Mert hiszen mi sem bizonyítja világosabban a zsidó furiang vérfagyasztó voltát, mint Heine föntebbi mondása! S e részben bocsássa meg nekünk a legnagyobb hazafi, s tollunk vértanui keresztapja az ellenkezést — e részben csak nagyobb tekintélynek köll elismernünk Heinét mint Kossuthot, akit jó szive ismét tulragadott a czélon.

Boczy

vizsgáló író és az eszlári zsidongás
izgágatója.

Tönödések.

(Seiffensteiner Solomontul.)

— Hallom, a Moczl Scharf jerek okarja kitérni. Bizemosan az Éles ödvégy ór lesz neki az ü keresztapája.

— A Király-oteczában arretálták edj miniszteri tonácsost. Ógy kül neki! Hát nem totta, hoid a poleczájval tréfálni nem tonácsos?!

— Milyen nagy anti-antiszemitosok lették a nadj Kossuth és a kis Csernetóni! Én csak attül félek, hoid két tagadás tesz egy állitást!

— A méltóságos Pállfi János gróf órnak kerülte havi 40 florinba, hoid kitéritsen a Móriczkát. Nu, szerezek én neki ezer db. Móriczot, a ki 20 florinért kitér és visszatér.

— Most már todjonk, miért oljan gewaltig nép az az ánglos oda lenn Egiptomban. Megmadjarózta nekem a sógorom a Spitzig Iezig a moltkor: hoid a generál Wolseleyt edjszerően Wollziehernek hiyták; nü meg hoid a Lowe generál volt becületes Löwy. Eztet kitonálni se kell valemi Bismarck-fej!

— Látszik, hoid bodapesti zsvány oraságok nem foglalkozták ojabkori politikával, mert kölömben nem betürték valna a Széll Kálmán nadságos órnál, honem ed olejan exfinánczminiszternél, oki mógának tübet szerezte.

— Hoidha a mienk poleczáj volna olejan ögyes, mint a mienk zsványok, ezek meg olejan astabák mint a mienk poleczáj: akkor nem is külene nekönk poleczáj.

— A bécsiek választoták ed komiszion, amelik adjon tonácsot, hoid idegenek érezenek magokat Bécsban otthon. Ojánlom, válasszonk mink is ed komisszion, amelik segítsen azon rajta, hoid idevalók ne érezenek magokat Bodapesten idegenen.

— Beeskereki bomladina jólést moszaj volt abahagyni részvét hiányg miatta. Ha ráczoknak csak részvét kül, fogadják a mi részvétönket.

Antiszemita talmud.

Rituális lektorozása Kossuth Lajos nyilatkozatának.

(Elköveti Rabbi Verhováj.)

Szöveg.

Kossuth Lajos: „De sőt föltéve, hogy a zsidók csakugyan megölték és rituális célból ölték meg Solymosi Esztert, a büntett még akkor is csak egyesek örült rajongásának volna betudható.»

Kommentár.

Rabbi Verhováj: »Föltéve«. A nagy hazafi tehát, kinek minden szava szentírás, föltézi a zsidókról, hogy megölték és rituális célból ölték meg Solymosi Esztert. »Csak egyesek büntette, egyesek rajongása.« Kossuth Lajos, hazánk védszentje, te ismered szívünk szüzi ártatlanságát és tudod, hogy mi is csak egyeseket vádoltunk. De tehetünk-e róla, hogy az egész zsidóság mint egy ember felelősséget vállalt a szörnyű bűnért, hogy minden egyes zsidó bűnösnek vallotta magát!? Látom lelki enszemeimmel, amint a nagy száműzött helybenhagyólag bólint. Igen! Kossuth Lajos is a mi álláspontunkra lépett! — És mindezt, daczára annak, hogy egy Csernátony informálta őt. Ha mi adjuk elő az esetet, úgy Kossuth Lajos bizonyára teljesen osztaná nézeteinket a Kagáltól kezdve Solymosiné ebeinek megmérgezéséig.

A nemzeti színházról.

— Bárá Pomadinszky Frizidór felolvasása. —

Tiszelt uraim!

NŐK NEM is képzelik, milyen nehéz egy tűzmentes színház szerkesztése. Roppant sok benne a tűzveszélyes anyag. Függyöny, színpal, ballerina, mind nagyon gyulékony.

Most is borzadok, ha a régi teleházakra gondolok. Az a Paulay valóságos hóhér: azt akarja, hogy a színház minden este tele legyen.

Az én törekvésem, egészen ellenkezőleg, oda irányult, hogy minél kevesebben jöjjenek.

Mindenek előtt oda hatottam, hogy az állóhelyek elpusztuljanak. Ki nem állhatom az állóhelyeket.

Csak egy állás van, a melyet szeretek: az az én állásom.

Azután az ülésekre fordítottam figyelmemet; csak minden másodikat-harmadikát tartottam meg, egészen mint képviselő-koromban a parlamenti üléseket. Szóval: közelebb vittem a nemzeti színházat a tökéletességhez.

De az még nem egészen tökéletes.

Az ideális színház az, a melyben egyáltalán nincsen publikum, csak színész.

Ezekben, uraim, előadtam a nemzeti színház mai állapotát, tűzmentességét, vas- és bádoglemezes voltát, vízmennyiségét, zuhanykészülékét és olcsó árait.

A mi már most a művészetet illeti, az nem az én dolgom, ahhoz szóljanak hozzá Paulay meg Erkel. Én megtettem a magamét. Kényelmessé, kellemessé tettem a színházban való tartózkodást; ha előadás alatt az emberek unatkoznak, vagy pláne távoznak, tegyen róla Erkel meg Paulay. Az én feladatom az volt, megóvni a t. cz. földszinti közönséget a »czug«-tól, a karzatit pedig az agyon nyomtatás- és taposástól. Ha a t. szakigazgató urak egyéb módokat találnak arra, hogy a színház meg ne teljék, vagy hamarább és lassanként kiürüljön: én nem tehetek róla.

Egyébirnt ez mind másképp lesz az új operaházban. Ezen mintaszerű intézetben kiki köteles lesz végig maradni, felvonás után legalább két perczig tapsolni, (azután fontos okokból elhagyhatja helyét, de legfeljebb öt percze) előadás után pedig csöndesen és meglegedve távozni.

Azért is főfigyelmet fordítottam a kijáratokra.

A bejárat a közönség dolga.

Üdvözlöm önöket impregnált tisztelettel!

*

A nemzeti színház rekonstrukciója.

— Egy e tárgyról sokat olvasott újságot olvasó elbeszélése után. —

A nemzeti színház e szüneti ujjáalakítása óta a kényelem és tűzveszély minden követeléseinek teljesen megfelelt. Ami először is a nézőtérrel illeti, ez a teljesen újnak benyomását teszi. A zárt- és támlás székek egy 48 mázsa súlyú drótfüggyönynyel vannak bevonva, a páholyok feletti angyalkák 18 másodperc alatt valóságos záport bocsáthatnak az égő közönségre. Megjegyzendő még, hogy 1¼ perc elatt teljesen kiürülhetnek. A karzat előtt 2 méter széles tűzfal emelkedik. A pénztárból hat kijárat vezet a szabadba. Az öltözők, főleg a női öltözők, vasajtókkal vannak ellátva és a férfiakéval kilencz ki- és bejárással vannak összekötve. Az egész színház alapszíne a kék maradt. A drapériák ezüst színórpadlással vannak beszegezve. A csillárok gyulhatatlan anyaggal vannak bevonva. A sugolyók önszelelővel van ellátva. A proscenium-páholyokat a táncsteremmel aszfalt-burkolat köti össze, és az utóbbiban tartalékviztartók állítottak fel. Az állóhelyek eléghetetlen kijáratokkal helyettesítvük. Nehány be- és kijárat, tekintettel az esetleges tűzveszély okozta zavarban szükségessé váló gyors tájékozhatásra, »Itt« felirattal látatott el. A zenekar is néhány szelelő lyukkal szaporított.

Egy szóval: az intendatura figyelme mindenre kiterjedt s azt hiszem: kissé tulságos elővigyázati rendszabály volt a színház népünnepi pályadíjnyertes kapusát, tekintettel a tűzvész esetén támasztandó záporra, több évi hájréteggel bevonni.

GARÁZDA SELEDSÉG.

Közvélemény (haza tér s K—a és Cs—y világitanak neki.) Hát ez miféle botrányos rendetlenség? Az ember meg sem huzhatja a lábát a házból, feltében, hogy ilyen módon éltek vissza az asszony távollétével? Pusztuljatok!

Mihaszna András

fővárosi m. k. rendőr szemlélődései.

Az a!

Hadd járjon a szájuk azoknak a nyavalyás ujságíró ténsuraknak, hogy mi ilyen olyan élehetetlenek vagyunk. Van itt ész! Megfogni a tolvajt könnyű, ha már nem bujkál; de a meddétig bujkál, addéig csak nem mondassuk hogy megvan? Hát kit zárjunk el, ha nincs? Hát madár az a tolvaj, hogy lépen ragadjon?

Sokszor meg úgy teszünk, mintha nem látnánk, pedig nem látunk. Mert van ám abba ispiritusz, amit az a hunczut bécsi rendőrség kifundált, hogy azt a nagy bécsi lopást szócsináltak meg kompánisták követték el. Nagy szeget ütött a fejembe az a pulitika. Mán három napja szabadon jár az a vak kódis, annyit töröm rajt' az eszem.

Hátha nálunk is? No persze hogy nálunk is! Nem pusztá vakszerenese az, hogy három vót minyistert meg egy jóvendőbélit koppasztanak meg. Ebbe pulitikának kő lennyi!

Világos mint a vakablak! Hát így van a dolog: magam óvastam a képes ujságba, hogy a kegyelmes Tisza Kálmány főminyister ur lejobb való minyisterei úgy szoknek, akár a rendőrségi börtönből a rabok. Mán most: hátha a Tisza Kálmány kegyelmes ur, aki aszongyák még a nagyságos Tajsz főkapitány ur ő méltóságánál is okosabb ember, hátha e csinálta az egészet? Hogy mér? Hát pulitikából! Hogy belássák az ü minyisterei, hogy miben veszedelmes dolog vót minyisternek lenni, meg hogy milyen veszedelmes dolog lesz minyisternek lenni.

Hát e csak világos, akar a Szikszay uram ivója! De nem is fogok én el egy zsványt se, ha maga kér is, hogy vigyem be. Nem vagyok bolond, hogy a hivatalomat reczkérozsam!

Hogyba azonba véletlenül mégse a Tisza Kálmány kegyelmes ur zsványai lopnak, akkor nincs más mód, minthogy a zsidók teszik. Puntum!

Ahun a! Épen most száll ki a fiákerbul a szomszédos háziur. Most gyütt meg a fürdőbül, úgy látom. Hehehe! No az is szépen meg lesz lepve, maj ha kirabulva tanája az egész kovártéját.

Hanem iszen maj megnyugszik, ha látja, hogy már fölveltük az esetet. Igenis! Protikolumot vettünk föl rula.

Megest a vak kódis! Gyüsz öreg a dutyiba, mars! Mer röndnek muszaj lönyyi!

Magyar zarándoklás Jeruzsálembe.

Hiteles program.

— Kiadják a *Hegyesi örökösei.* —

ERUZSÁLEM alejkum!

Hivök és hitetlenek! Magyar emberek és tót nememberek! Pápisztóczy antisemiták és wahrmányos semiták.

Egyszer volt Jeruzsálemben zarándokvásár! Az se volt, hanem lesz!

És pedig:

A magyar zarándokok első osztályu teherszállító vagonokba tereltetnek. Gondoskodva van, hogy 80-nál több egy-egyben ne legyen, kik is Konstantinápolyig háromszor fognak itatásban részesülni. Ott első etetés, melyhez az ottani közönséget fizetés mellett bebocsátjuk. Az etetés csak egy fogásból áll, de ez balek-fogás. Különbben az angol bibliai társulat traktátusokat fog kiosztani, úgy hogy traktában hiány nem lesz. Onnan a Lloyd sószállító hajóján megy az ut Jaffáig. A koszt csak kétszersültből áll, de amelyből csak egyszer eszik a kegyes utas.

Innen Jeruzsálembe igen kényelmes alkalmatossággal történik az utazás; ugyanavval, melyet az apostolok használtak. A ki azonban elég számár, az magamán is ügethet. Az utszéli arabusokkal szerződés van kötve, hogy a kirablott zarándokokat ne nagyon verjék agyon.

Bevonulás Jeruzsálembe. A zarándokok számára ingyen ágyak vannak rendelve a vendéglátóban. (Hospitalium.) A koszt szigoruan az égaljhoz mért: datolyamag, rizs-szalma és szárított sáska, melyhez kiki préselhet magának az olajhegy olajfáiból fa-olajat, hogy csuszamóssabb legyen a falatja.

Minden utas a kezére kap egy üveg Zion-kálit, hogy ha éhen találna halni, idejekorán megmérgezhesse magát.

Az időzés Jeruzsálemben egy hétig tart, mely nyolcz napra van szabva, hogy nagy hét legyen, mert ez itt a legérdekesebb. Ezen idő alatt minden zarándoknak jogában áll a szent városban határtalan mennyiségű borralalót osztogatni. Hogy senki zsenirozva ne legyen, holmi vezető, magyarázó sat. a társaságra nem tukmáltatik, hanem kiki a saját szakállára kóborolhat, miért is jó lesz utközben meg nem borotválkozni. Jelentékeny ked-

vezmény, hogy Salamon Ferencz ajánlólevelével ingyen meg lehet nézni a Salamon templomát (a Rombach-utcában) és a Salamon tornyát (Visegrádon). Heródes és Leander tornyait is ingyen meg lehet tekinteni, a menynyire még főnnállanak; a többiért fizetni kell. De legnagyobb kedvezmény az, hogy minden utas kénye-kedve szerint záródokolhat Pontiusztól Pilátushoz és megint viszsza.

A Jeruzsálemet környező sivatag eccehomokjába is könnyen kísérfálhatni, mert az ott tanyázó beduin rablók kapitánya, Jérikói Rózsa Sándor bég, szentül megígérte, hogy a ki kopasz, annak hajaszálát sem fogja meggörfbiteni. Reggeliző hely gyanánt ajánlható a Gethsemane sétány, hol szép jebuzavirágcsokrokot árulnak. Senki se mulassza el továbbá, a szép Bathsébát megtekinteni, a ki folyvást fog fürdeni a magyar záródokok tiszteletére.

Kiváló nevezetességek még: a Kidron patakja, melynek vizéből kiki vihet egy pintes üveggel; a Jósáfát völgye, melyben hanyatt fekszik, ha a hasalást megunta; a Salamon király három sirja; a Góliáth barlangja; Jónás próféta czethal-aquáriuma; szent Etcaetera moratoriuma; a patriarkák szeszgyára stb.

Jeruzsálem többi nevezetességeit a budapesti kálvárián fogják a hazatértek testületileg megtenkinteni, a vállalkozó személyes kalauzolása mellett.

S már most Lonkai Szt. Antal nevében fizess! Előre! Ami ugy olvasandó, hogy: fizess előre!

Social-demokráczia.

Azt mondja Prudhomme, hogy: »a tulajdon, az lopás!« Természetes tehát, hogy viszont: »a lopás csak tulajdon.«

A tulajdon pedig szent és sérthetetlen.

Das sag i!

Gotthold Leberecht Leimfänger
social demakratt.

IRODALOM.

Akadémiai jutalmak 1883-ra.

— A magyar Parnassus jelen viszonyai szerint. —

(Ravaszágból csak most közöljük.)

I. A gróf Teleki József-féle drámai jutalomért ezuttal csak valódi szomorujátékok pályáznak. Ezekben minél mélyebb szomorúság kívántatik, mely 10 fokkal a malórometer szempontja alatt kezdődik. A »három egység«-re reflektálni fölösleges; maradjon meg e tekintetben egyetlen eredeti magyar szomorujátéknak a magyarhorvát-szlavon háromegy királyság. A formára nézve kiköttetik, hogy egy-egy sor 10, legfőlebb 11 szótagnál hosszabb nem lehet és hogy azon művek előnyben részesülnek, melyekben két-két sor ugyanazon betűkkel végződik.

II. A gróf Karácsonyi-jutalomért komoly drámai művek versenyeznek, és pedig tiszta és tisztátalan, valódi és valótlan tragédiák egyaránt, a válfajokat is ide értve, nemkülönben a középfajok aurea mediocritását, különö-

sen pedig a »másnemű« darabokat vagyis plágiumokat; a történetieket, melyekben a történetesség játszik; a regényeseket, melyek regényből vannak gyártva; a lovagjátékokat, melyek a czirkuszhoz mérvék; a polgári drámákat, melyek az antiszemitizmust segítik előbbre; az erkölcsrajzokat, melyek a feslettséget tüntetik föl; a könyfacsaró darabokat, melyek könnyelműen játszanak a könyelemével; a szenzációs darabokat, melyeknek megkoszorúzása szenzációt okozna; a boulevard-drámákat, melyek kisajátítási tárgyalásokon alapulnak; az iránydrámákat, melyek a politikai pártokkal dolgoznak stb. stb. Az aránylag legjobb mű azért még nem tekintetik aranylagosnak, hanem csak akkor díjaztatik, ha a külső kellékek mind megvannak s így a műnek valódi *belbecse* van. Ha netalán ily mű találkoznék a versenyzők között, a díj a jövő évihez csatolatik.

III. *Péczely drámai jutalom*, a magyar történelemből vett színművekre, a világ teremtésétől kezdve a világ végeig. Jókai számára még két héttel a világ végén is tul. Kellékek: 1. Az illető darabok kötve és kötetlenül nyujthatók be. 2. Kell hogy legalább már egyszer nyomtatásban megjelentek legyen. 3. A kiadott darabok ismét beadhatók, minthogy csak beadott daraboknak adható ki a díj. 4. Bukott darabok, ha sikert arattak. 5. Szégyendíjjal büntetett »relatív« pályadarabok. Az akadémia pályabírái nem kötelesek a pályanyertes darabban föllépni.

IV. Kívántatik *elbeszélő költemény*, melynek tárgya a régmultból, multból, félmultból, jövőmultból, jelenből és jövőből lehet véve. Kellékek: költői véna és artéria; a jellem-szellem-kellem tripartitumának ideális realizmusa, mely a reális idealizmus zászlaja alatt harczol, a parlamentáris modor s a lovagias párbaj-szabályok lelkiismeretes megtartásával.

V. Száz forintos jutalom *hazafias költeményre*, mely lehet vezérczikk, hymnus, szózat, napi ujdonság, mese, pantomim, szatira, allegória, szonáta, freskó, párbaj-bulletin, potpourri, értéktözsdei jelentés, idyll, hymenhir, tájkép, paródia, scherzo, monológ, operette, sakkprobléma, novella, elmefuttatási program, óda, váltó, elnöki zárjelentés, konyhai recepte, polémia és fotografia.

VI. Tanulmány: »a modern realizmus a szépirodalomban«, a Gorove-alapítvány szempontjából, Mózsestől Csiky Gergelyig, Daudaeschylus, Zolaphocles, Istoceros s a budapesti reáliskola kizárásával.

VII. Kívántatik *valamennyi magyar hírlapelőfizető biographikus lexikona*, authenticus előfizetési nyugták alapján, az eredeti czimszalagok mellékletével. Jutalma az »Athenaeum« alapítványából száz arany, legújabb keletű előfizetési felhívásokban.

VIII. Kívántatik »Gyakorlati kézkönyv párbajozók számára«, semita és antisemita kiadásban, tudományosan megállapított kijátszási formulákkal, valamint Pest és Fehér megyék legbiztosabb párbaj-rejtekeinek helyrajzi térképével. Jutalma egy Mózsessedor az Istóczy-alapítványból, és 100 aranyos pótlék-díj Wahrmann részéről. A pályanyertes mű szerzője a pályabírákkal egyenkint tartozik megverekedni.

Az a hivatalos stylus!

— Minta-csodabogár. —

A magyar kir. államvasutak igazgatósága az augusztus 27-iki borzasztó zivatar alkalmával a következő értesítést adta ki:

»Van szerencsénk (!!!) értesíteni, hogy a tegnapi nagy jég és felhős szakadás Rákos-Csaba és Péczel, úgyszintén Péczel és Isaszegh közt a pályatestet oly nagy mértékben megrongálta, hogy ennek következtében a rákos-hatvani vonalon a 6. 7. 8. 9. és 10-ik számú helyi személyes és a 4. számú ruttkai vonatok nem közlekedhettek.«

(Ez pedig nem is czinizmus, hanem ősmagyar emberségtudás, amely részvevőleg a lábátört embert úgy kérdezi, hogy: »mikor is tetszett eltörni a lábát?«)

*

A „B. H. 224. számából. TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

A zároló csizmák.

Életfogytig tartó fegyházra ítélte ma a királyi tábla I. büntető tanácsa Szikszai Lászlót számdékos emberléssel párosult rablásért. Előadó Madaras Lipót bíró volt. A tábla az első bíróság ítéletét helyben hagyta azon kiegészítéssel, hogy még 10 évi hivatalvesztéssel büntette. (Ez a csodabogár azonban úgy látszik nem a »B. H.«, hanem a kir. tábla büne.)

*

— Egy budai szinköri szinlap. —

BUDAI SZINKÖR.

Ma szerdán augusztus 16-dikán az előkészületek miatt nem lesz előadás.

Kezdeté 7 órakor.

*

— Titkári névjegy. —

K. L. a magyarország czimertárnak mű intézet titkára
Intézet Muzeum körűt.

*

A »N. Zürcher Ztg« ezeket írja rólunk: Wozu die Mythologie gut ist. Diese Frage beantwortet das von einem Pester Mädchenpensionat erlassene Programm folgendermassen: Aus der Mythologie müssen die Zöglinge wenigstens so

viel lernen, dass sie die modernen Operetten zu verstehen fähig sind.« Keine Erfindung, sondern Thatsache. (Hol szedte a sógor?)

*

— Tantani fürmedvény. —

(»Budapest főváros Közoktatásának vázlatos története az 1868. évtől az 1881. év végeig« című munkából, taláalomra.)

Az iskolának — mondja B. I. tantanácsos ur — dús és nemes sarjadéka a képzőművészetnek minden ágazata is. És habár az én ügykörömet érintő sokféle iskola a magasabb művészeti — persze, hogy csak vajmi kevés számú fenkölt szellemű egyén által valójában kultiválható — iskolákkal nem áll is szerves összefüggésben, de legalább alig távolabbi rokonságát azokkal, mivel véreből eredtek, s az általa kifejtett termékeny képzeleti erőök gyümölcséből nyertek fényesebb életet az utóbbiak is, csak egy oly törpe lelkű, a magvető iskolákat és az igazi alapokat adó nevelőintézeteket kiesinylő művész-dalia tagadhatná, ki a lélek találekönysége adta és képleletekben nyilatkozó eszményi teremtésnek egyedüli segédutforrásánál csak a magasabb művészeti tanodát akarja és tudja mintegy inspiratorként is tekinteni, de a kiből tévtanának igazságában való hite és őnhittsége mellett sem képes a magasabb művészi iskola — talán ép az alsó és középfoku iskolákból nyerhető alap — és rendszeres műveltségének, vagy pedig az égi szikra hiánya miatt, — a melyet emberek nem nyújthatnak, de a mely nélkül művészet nincsen — igazán alkotni tudó művészt varázsolni.«

(Erre aztán szabad egy mélyet lélegzeni.)

*

— „Közoktatás“ 1882. febr. 19. 8-dik szám. 6. oldal. —

»A kormánynak tiszte volna első sorban, ha jó példával járna elő, s hogy többet ne mondjak, a vasárnapokat és ünnepeket megszentelné és megszenteltetné, hivatalnokait a bureau helyett az Isten házába küldené, kik így a népek példaadóivá lennének, mint a Bach-rendszer hivatalnokai. Hasonlítsa össze bárki az akkori életet a mostanival, el fog szörnyűködni a hanyatláson!«

Tomor Ferencz

a budai kir. egyetemi főgymnasium
rendes tanára.

„Jön a zsendár.“ Bár jönne; de az ön autografált s ugy látszik többfelé szánt verseményétől nem bátorodnak neki az idejövételre. Mert a rabló, az csak rabló. De egy rossz poéta a legborzasztóbb valami. — F. A. Trónusra emeljük. — Dr. H. Jelesek mind, csakhogy az utóbbiakat, szem előtt tartva közönségünket, nem közölhetjük. — S. E. Megelőzték, ami nagyon természetes, mert a »B. J.«-nak saját, benső, közvetlen Verhovayja van, aki mindig résen áll. — S. G. Az apróságból néhány bevált; az adomák kitünőek. — D. G. Most is jól vágott a bajusz, ámbar talán nincs is. — Assyrius. Majd csak egy csöppet környülmétélve. — S. R. A többivel együtt. — K. S. A leg-többje bevált. Viran előre. Arisztotabeleszből nem lesz már semmi? — Bngsz. Nyilván szedegetünk belőle.

Felelős szerkesztő: CSICSERI BORS.